

KIRUNA KOMMUN

Antagen i kommunfullmäktige 2009-09-21, § 141

TOBAKSFÖREBYGGANDE PROGRAM

för

Kiruna kommun

1. INLEDNING

1.1 Tobaksbrukets samband med hälsan.

Tobak är den största enskilda orsaken till ohälsa och förtida död i Sverige och rökstopp är den mest betydelsefulla handling som någon kan göra för sin hälsa. Det är vetenskapligt välbelagt att rökning har ett samband med ett 40 tal olika sjukdomar, bland annat lungcancer, cancer i andra organ, hjärt- och kärlsjukdomar och kronisk obstruktiv lungsjukdom (KOL).

Snus påverkar hälsan genom att det (precis som cigaretter) innehåller flera cancerframkallande ämnen. Snusningen bidrar även till ökad risk för dödlig utgång av hjärt-och kärlsjukdomar. Dessutom bidrar snusning till skador i munnen. Snusning under graviditet utsätter både mamman och barnet för allvarliga och ökade risker.

1.2 Nationell nivå

Det finns ca 1,2 miljoner rökare Sverige.¹ Andelen vuxna manliga rökare är 13 procent och kvinnliga rökare är 15 procent. 21 procent av männen snusar dagligen och 4 procent av kvinnorna.

1.3 Kommunal nivå

I Kiruna röker 11 procent av männen och 18 procent av kvinnorna. 32 procent av männen är dagligsnusare och 7 procent av kvinnorna. Tobaksanvändningen i kommunen har ökat, 38 % av männen använder tobak, samt 26 % av kvinnorna, vilket är högre än motsvarande siffra för riket

2. SYFTE

Minskat tobaksbruk och att ingen ofrivilligt skall utsättas för rök.

3. PROGRAMMETS OMFATTNING

Programmet riktar in sig på tobak. Tillsammans med det Alkohol och drogpolitiska programmet för Kiruna kommun, behandlar det om användandet av droger. Tobaken är oftast den första drogen ungdomar kommer i kontakt med.

4. AKTUELL SITUATION

Rökningen bland befolkningen i Kiruna har jämförelsevis legat lågt. Denna bild har förändrats sedan början av 1990 talet. Sjukdomar som KOL och lungcancer ökar. Dessa sjukdomar orsakas till 90 procent av rökning och har ökat kraftigt under 2000-talet.²

¹ Statens Folkhälsoinstituts enkät Hälsa på lika villkor 2006

² Socialstyrelsens Dödsorsaksregister

Största gruppen som röker är män och kvinnor i åldern 45-64 år. Största gruppen snusare finns i åldern 16 – 29 år för både män och kvinnor. Var tredje snusare röker också visar undersökningar.

5. KIRUNA KOMMUNS ÖVERGRIPANDE MÅL

- **Tobaksfri livsstart**
- **Ingen ungdom under 18 år börjar röka eller snusa.**
En halvering till år 2014 av antalet ungdomar under 18 år som börjar röka eller snusa.
Metoden "Tobaksfri Duo" införs från årskurs 6.
- **En halvering av andelen rökare bland de grupper som röker mest.**
Kommun och landsting ska arbeta för ett minskat tobaksbruk hos vuxna.
- **Ingen ska ofrivilligt utsättas för rök i sin omgivning.**

6. ANSVAR OCH RUTINER FÖR UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING

I Kiruna kommun ska styrelser och nämnder uppmärksamma tobaksfrågan och göra det tobaksförebyggande programmet känt, samt ansvara för att programmets intentioner fullföljs.

Med fördel kan det alkohol och drogpolitiska programmet samt det tobaksförebyggande programmet behandlas på liknande sätt. En förutsättning för att programmet skall förverkligas är att det utformas en gemensam handlingsplan med tydliga rutiner för ansvar, uppföljning och utvärdering.

Redovisning sker i respektive nämnd en gång per år och rapporteras därefter till kommunstyrelsen i samband med årsredovisningen